

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

05.04.2013 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Златният регистър за ДДС ще заработи от май

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/04/04/2035367_zlatniat_registur_za_dds_shte_zaraboti_ot_mai/

Ускореното възстановяване на ДДС за коректни компании ще стане факт от началото на май. Това стана ясно от думите на финансовия министър Калин Христов пред "Нова телевизия" в четвъртък. Идеята да се създаде т.нар. златен регистър на изрядни данъкоплатци, които да могат да си възстановяват ДДС в рамките на 10 дни, беше лансирана още при предишния кабинет. За подобна мярка отдавна настоява и бизнесът.

"Има списък от критерии – исторически фирмите да са на печалба, да не са имали нарушения, да имат доверието на данъчните, за да влязат в тази система", каза Христов. Той уточни, че първоначално регистърът ще започне с определен брой фирми, които изпълняват определени критерии, и впоследствие този кръг ще се разширява.

За компаниите извън "златният" списък срокът остава като досега - минимум 30 дни (в някои случаи процесът отнема дори години). Ако мярката заработи, тя може да повиши ликвидността в икономиката и да подобри бизнес средата.

Кой влиза

От Националната агенция за приходите (НАП) са отсели 12 критерия, на които трябва да отговарят фирмите, за да попаднат в златния регистър (виж карето). Печелившите ще могат да се възползват от новия благоприятен данъчен режим още от май с подаването на ДДС декларациите си за април.

Най-общо изискванията представляват комбинация от критерии за добросъвестно поведение като данъкоплатец и стабилно финансово състояние. Логиката да се иска последното е, че компаниите няма да се изкушат да нарушат закона, след като попаднат в регистъра. През тази година критерий ще е "златните" фирми да имат печалба за 2009, 2010 и 2011 г. Ще се изисква също ревизиите на компаниите да са приключвали без издаване на наказателно постановление. Друг критерий е дружествата да не са били ответник по изпълнително дело на НАП, при което публичните изпълнители са поискали обезпечителни мерки със запор върху фирмени активи. Залага се и един специален критерий, който предполага компанията да не е показала рисково поведение. Експертите от НАП в отдела за анализ на риска са разработили система от показатели. Такива са например склонността на фирмата да търгува с нематериални активи, да използва голям обем плащания в брой. Част от показателите ще са конфиденциални и с тях ще са запознати само данъчни експерти, твърдят от приходната агенция.

Забележките

Повечето критерии вече бяха оповестени и станаха повод за критики към златния регистър. Например изискването за печалба, особено по време на криза, е странно. Най-малкото защото то не гарантира, че компанията няма да има проблеми в бъдещи периоди и да се изкуши да укрива данъци. "Данък печалба и ДДС са два независими данъка. Ако например дадена компания работи на износ, може да реши да работи на загуба за определено време, за да бъде конкурентна с цел да запази свой пазар. Това не означава, че тя не е с изрядно данъчно досие", дава пример данъчен адвокат.

Най-проблематичният момент обаче е, че критериите за рисково поведение не са публични. Така винаги ще съществува съмнение, че подборът на фирми е субективен. А и ако "златният регистър" се въведе от служебното правителство, това означава, че създаването му ще стане с наредба на финансовия министър. Такива нормативни актове може да се обжалват пред Върховния административен съд, практически от всяка компания, която се чувства дискриминирана от критериите.

Хубаво е, че НАП са конкретизирали изискването дружествата да нямат наказателно постановление по принцип, а само след ревизия. Така от регистъра няма да отпаднат тези, които някога са пропуснали срок, като подаване на някоя декларация, например.

Защо е полезен

Ако държавата възстановява по-бързо ДДС на изрядните компании, те ще разполагат с повече ликвидни средства. А това е добре не само за тях, но и за техните контрагенти. Съответно икономиката ще расте по-бързо. В годините на кризата обаче, приходите в бюджета спаднаха и както правителството на тройната коалиция, така и на ГЕРБ се изкушаваха да задържат възстановяването на ДДС с цел касовото изпълнение на бюджета да върви добре. Така през 2009 и в началото на 2010 г. невъзстановеният данък достигна 560 млн. лв. В началото на тази година забавеният ДДС за възстановяване поради ревизии спадна до 207 млн. лв., по официална информация от Министерство на финансите.

От началото на март обаче размерът на забавените средства отново се увеличава, като според източник от водеща политическа сила невъзстановеният данък е надхвърлил 350 млн. лв. С други думи, "златният регистър" цели да гарантира, че поне част от стопанските субекти няма да стават жертва на некоректно поведение от страна на държавата.

Критериите:

- Да са юридически лица и еднолични търговци
- Да имат регистрация по ДДС
- Да имат печалба за 2009, 2010 и 2011 г.
- Да не са в неплатежоспособност
- Да не са в ликвидация
- Да не са били неоткриваеми на данъчния си адрес
- Ревизиите им да са приключили без наказателни постановления
- Да нямат изпълнителни дела от публични изпълнители
- Да нямат ревизионен акт като солидарен длъжник
- Да общуват с НАП предимно по електронен път
- Да не показват рисково поведение (част от критериите ще са конфиденциални)
- Да не са изключвани от регистъра (ще важи занапред)

[Вестник Преса](#)**✓ Дянков искал и парите от Сребърния фонд**

<http://pressadaily.bg/publication/12466-%D0%94%D1%8F%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2-%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%BB-%D0%B8-%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BE%D1%82-%D0%A1%D1%80%D0%B5%D0%B1%D1%8A%D1%80%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D1%84%D0%BE%D0%BD%D0%B4>

Фискалният резерв на страната е 5 милиарда лева, обяви управителят на БНБ Иван Искров. Той призна, че предишното ръководство на финансовото министерство е опитвало да посегне на двата милиарда лева от Сребърния фонд, но е било спряно от Националната банка и Комисията за финансов надзор. Управителят на БНБ описа механизма, по който финансовото ведомство по времето на Симеон Дянков се опитвало да влияе на независимостта на Комисията.

„Не съм предполагал колко сме били прави да заложим независимост на Комисията и да се изпробва механизмът. Трябваше да се мине през предишното ръководство на МФ, за да разберем правилно ли сме заложили механизми. То не беше опит за подчиняване, за експерименти и накрая опит да се подчини Сребърният фонд. Имаше и поръчкови проверки, но КФН устоя”, каза Искров. По думите му днес фискалният резерв не е драма – „той е почти 5 милиарда лева, а щеше да е с 3 милиарда по-надолу, ако не беше Комисията за финансов надзор”.

Преди около година бившият финансов министър имаше намерение да инвестира част от активите на Сребърния фонд, гарант за изплащането на пенсиите у нас, с цел по-висока възвращаемост. Опозицията тогава се обедини против такава финансова стратегия на правителството, а след това дойдоха и критики от страна на Европейската централна банка.